

Analiza Končnih poročil projektov Erasmus akcij Individualna mobilnost in Intenzivni programi, izbranih na razpisu programa VŽU v letu 2007

1. Erasmus individualna mobilnost (IM)

V pogodbenem letu 2007, ki pokriva študijsko leto 2007/08, je bilo v IM vključenih 28 institucij (vse 4 univerze, 7 samostojnih visokošolskih zavodov in 17 višjih strokovnih šol – 13 javnih, 1 koncesionirana in 3 zasebne). Poimenski seznam vseh institucij je naveden v tabeli 1.

V okviru IM so institucije lahko svojim študentom in zaposlenim ponudile naslednje štiri oblike mobilnosti:

- mobilnost študentov za študij (SMS),
- mobilnost študentov za prakso (SMP),
- mobilnost učnega osebja za poučevanje (STA) in
- mobilnost zaposlenih za usposabljanje (STT).

V letu 2007 se je Erasmus začel izvajati kot podprogram programa Evropskih skupnosti Vseživljenjsko učenje, Področje, ki ga pokriva, se je razširilo na celotno terciarno izobraževanje oz. post-sekundarno izobraževanje na terciarni ravni. Za razumevanje rezultatov analize sta pomembna naslednja momenta prehoda Erasmus v novo programsko obdobje 2007-2013:

- Višje strokovne šole so se v letu 2007 prvič vključevale v Erasmus, v prejšnjem programskem obdobju 2000-2006 so lahko v okviru programa Leonardo da Vinci II, ki pokriva poklicno izobraževanje in usposabljanje, izvajale mednarodno mobilnost študentov za prakso ter mobilnost zaposlenih za usposabljanje;
- SMP in STT sta v Erasmusu novost programskega obdobja 2007-2013. V programskem obdobju 2000-2006 sta v okviru programa Socrates II-Erasmus obstajali SMS in STA.

Katere oblike mobilnosti institucije lahko izvajajo, je odvisno od vrste Erasmus univerzitetne listine (EUC), ki so jo pridobile na razpisu, ki ga centralizirano vodi Izvršna agencija. V letu 2007 so institucije lahko kandidirale za dve vrsti EUC:

- standardna EUC, s katerim lahko izvajajo SMS, STA in STT ter projekte ali
- razširjena EUC, ki pokriva vse oblike mobilnosti in projekte.

Finančni okvir. Za pogodbeno leto 2007 je bila vrednost dotacije določena na nacionalni ravni, enotno za vse institucije:

- *Mobilnost študentov:* določene so bile različne dotacije za SMS in SMP in znotraj tega dve vrednosti glede na državo, kamor študent odhaja na mobilnost¹:
  - o SMS: 300 in 330 EUR
  - o SMP: 450 in 480 EUR. Za študente višjih strokovnih šol se je lahko uporabljalo tedenske zneske, kot so bili določeni v razpisu s strani Evropske komisije.
- *Mobilnost zaposlenih (STA in STT):* za potne stroške so se upoštevali dejanski stroški, za dnevnice pa dejanski stroški do maksimalnih dnevnik in tedenskih zneskov določenih v razpisu.

---

¹ Države z višjo dotacijo so: Danska, Francija, Irska, Italija, Finska, Švedska, Združeno kraljestvo, Islandija, Lihtenštajn in Norveška. Za ostale države se je upoštevala nižja vrednost dotacije.

Tabela 1: Pregled institucij, ki so v pogodbenem letu 2007 sodelovale v akciji Erasmus individualna mobilnost in realizacija mobilnosti, ki so jih izvedle

Zap.št.	Naziv zavoda	Vrsta zavoda	Status zavoda	Redni dodiplomski študentje 2007/08	Vrsta EUC	Odobreno št. mobilnosti					Realizirano št. mobilnosti					% realizirano na odobreno				
						SMS	SMP	STA	STT	SKUPAJ	SMS	SMP	STA	STT	SKUPAJ	SMS	SMP	TS	ST	SKUPAJ
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	r	s	š	t	u
1	Univerza v Ljubljani*	visoko	javni	47.524	EX	916	104	94	29	1.142	774	53	80	10	917	84%	51%	85%	36%	80%
2	Univerza v Mariboru*	visoko	javni	18.286	EX	232	14	86	23	355	196	13	71	23	303	84%	93%	83%	100%	85%
3	Univerza na Primorskem Università del Litorale*	visoko	javni	3.265	EX	47	21	29	6	103	38	20	26	5	89	81%	95%	90%	83%	86%
4	Univerza v Novi Gorici*	visoko	zasebni	511	STND	3		5		8	5		2		7	187%		40%		88%
5	Fakulteta za uporabne družbene študije v Novi Gorici	visoko	zasebni	110	STND	2		3	2	7	1		3	2	6	50%		100%	100%	86%
6	Gea College -Visoka šola za podjetništvo*	visoko	zasebni	335	EX	12	10	3	2	27	7	9	3	1	20	58%	90%	100%	50%	74%
7	Mednarodna fakulteta za družbene in poslovne študije	visoko	zasebni	137	EX1		2	2	2	6			2	1	3		0%	100%	50%	50%
8	Mednarodna podiplomska šola Jožefa Stefana	visoko	zasebni		EX	20		5	5	30				2	2	0%		0%	40%	7%
9	Visoka poslovna šola Maribor*	visoko	zasebni	2	EX		2		1	3		2		1	3		100%		100%	100%
10	Visoka šola za dizajn v Ljubljani	visoko	zasebni	83	EX1	9	9	9	4	31		3	2	1	6	0%	33%	22%	25%	19%
11	Visoka šola za upravljanje in poslovanje Novo mesto*	visoko	zasebni	341	EX	2	3	1	1	7				1	2	0%	0%	100%	100%	29%
A.	SKUPAJ zavodi			68.594		1.243	165	237	74	1.719	1.021	100	190	47	1.358	82%	61%	80%	64%	79%
12	Biotehniški izobraževalni center Ljubljana	višje	javni	111	EX1	2	2	2	2	8		2	3	4	9	0%	100%	150%	200%	113%
13	DOBA Evropsko poslovno izobraževalno središče, Višja strokovna šola	višje	koncesioniran	81	EX1		2			2					0		0%			0%
14	Ekonomška šola Murska Sobota	višje	javni	142	EX		3		1	4		3		1	4		100%		100%	100%
15	Ekonomška šola Novo mesto, Višja strokovna šola	višje	javni	156	EX	3	3		3	9		1		3	4	0%	33%		100%	44%
16	Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma	višje	javni	80	STND				1	1				3	3				300%	300%
17	Lesarska šola Maribor, Višja strokovna šola	višje	javni	92	EX	3	5	3	1	12				1	2	0%	0%	33%	100%	17%
18	Poslovno-komercialna šola Celje	višje	javni	196	EX1		12			12		4			4		33%			33%
19	Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje, Višja strokovna šola (prej Vrtnarska šola Celje)	višje	javni	72	EX1		9		2	11		5		2	7		56%		100%	64%
20	Šolski center Novo mesto	višje	javni	191	EX		2		3	5		2		3	5		100%		100%	100%
21	Šolski center Slovenj Gradec, Višja strokovna šola	višje	javni	172	EX		7			7		5			5		71%			71%
22	Šolski center Šentjur, Višja strokovna šola	višje	javni	137	EX		5			5		5			5		100%			100%
23	Tehniški šolski center Kranj	višje	javni	92	EX			3	2	5					0			0%	0%	0%
24	Višja strokovna šola za gostinstvo Maribor	višje	javni	212	EX1		9		10	19		24		10	34		267%		100%	178%
25	Višja šola za gostinstvo in turizem Bled	višje	javni	192	EX		4		2	6		5		1	6		125%		50%	100%
26	Izobraževalni zavod Memory	višje	zasebni		EX1		38		4	42		18		2	20		47%		50%	48%
27	Gea College -CVŠ, d.o.o	višje	zasebni		EX1	1	2	2	3	8				2	2	0%	0%	0%	67%	25%
28	Zavod IRC	višje	zasebni		EX1	9	9	13	4	35				1	1	0%	0%	0%	25%	3%
B.	SKUPAJ vse višje strokovne šole (tudi tiste, ki niso vključene v Erasmus)			1.926		18	112	23	38	191	0	74	4	33	111	0%	66%	17%	87%	58%
A.+B.	SKUPAJ					1.261	277	260	112	1.910	1.021	174	194	80	1.469	81%	63%	75%	71%	77%

Opombe:

stolpec e: Vir podatkov o vpisu za visoko šolstvo je SURS: http://www.stat.si/pxweb/Database/Dem_soc/Dem_soc.asp#09; za višje strokovno je MŠŠ. Zasebne višje strokovne šole imajo samo izredni študij.

stolpec f: EX - razširjena Erasmus univerzitetna lista (EUC) za celotno programsko obdobje 2007-2013; EX1 - EUC samo za 1 leto; STND - standardni EUC za celotno programsko obdobje 2007-2013

V nadaljevanju predstavljamo ugotovitve analize končnih poročil IM za pogodbeno leto 2007 institucij. Numerične podatke smo zbrali v treh tabelah:

- **tabeli 1** število odobrenih in realiziranih mobilnosti v pogodbenem letu 2007 po institucijah in oblikah,
- **tabeli 2** pregled števila študentov in zaposlenih iz tujine, ki so v pogodbenem letu 2007 prišli v Slovenijo, kot so jih poročale institucije v končnih poročilih in
- **tabeli 3** pregled realizirane IM, ki so jo izvedle slovenske institucije v študijskem letu 2007/08, po državah.

Mobilnost študentov za študij (SMS):

- 98,7% SMS so izvedle 3 javne univerze, preostali odstotek pa koncesionirani zasebni visokošolski zavodi, ki izvajajo tudi redno obliko študija dodiplomskega univerzitetnega študija.
- Višje strokovne šole SMS niso imele. V letu 2007 v večini primerov zanj tudi niso oddale vlogo.
- SMS se je udeležilo 1021 študentov, od tega 650 žensk (63,7 %) in 371 moških (36,3%).
- Povprečna starost študentov je bila 24 let.
- Povprečno trajanje mobilnosti je zanašalo 5,85 meseca.
- Povprečna mesečna Erasmus dotacija je znašala 341, 97 EUR.
- Povprečna Erasmus dotacija na mobilnost je znašala 2001, 42 EUR.
- Večina študentov je za opravljene obveznosti med mobilnostjo prejela določeno število ECTS kreditnih točk. Za 9 % oz. 91 študentov institucije v končnem poročilu niso navedle podatka o priznanih obveznostih.
- Mobilnosti za študij se je udeležilo 96 % dodiplomskih študentov (prva in druga stopnja), 3,6 % študentov magisterija znanosti in 0,4 % doktorskih študentov.
- Študij je bil v 43,8 % primerih izveden v jeziku države gostiteljice in v 56,2 % v tujem oziroma drugem jeziku, kot je jezik države gostiteljice.
- Različne jezikovne priprave s strani institucije gostiteljice je bilo deležnih 70,1 % študentov.
- Mobilnosti so se udeležili študentje naslednjih študijskih področij: 28,5 % poslovno-ekonomske študije, 7,7 % pravo, 6,2 % jeziki in filozofijo, 2,9 % prevajalstvo, 3,7 % arhitektura, 1,9 % informatika, 1,8 % gradbeništvo, 1,5 % izobraževanje, itd.
- V katere države so študentje odhajali na mobilnost je navedeno v *tabeli 3*. Najpogosteje v Nemčijo, Španijo in Avstrijo.

Mobilnost študentov za prakso (SMP):

- Na agregirani ravni je delež realizacije SMP nižji od SMS. To lahko upravičimo s tem, da gre za novo obliko mobilnosti v okviru Erasmusa.
- V primerjavi s SMS je razkorak med številom institucij, ki so načrtovale SMP in ga izvedle veliko manjši. Razlog zato lahko iščemo tudi v tem, da imajo višje strokovne šole prakso integrirano v študijski program.
- Če primerjamo javne univerze vidimo, da ima Univerzo v Ljubljani z 51 % izrazito nizek delež realizacije v primerjavi z Univerzo v Mariboru in Univerzo na Primorskem. Razlog za to lahko povežemo s tem, da sta obe univerzi, za razliko od Univerze v Ljubljani, v prejšnjem programskem obdobju sodelovali v programu Leonardo da Vinci II in preko njegove akcije Mobilnost ponujali svojim študentom mobilnost za prakso.
- Pri višjih strokovnih šolah je SMP edina oblika izvedene študentske mobilnosti. Z rezultatom nadpovprečno izstopa Višja strokovna šola za gostinstvo Maribor, ki je bila zelo aktivna na področju mobilnosti študentov za prakso že v okviru programa Leonardo da Vinci II. Kot primer dobre prakse SMP je v letu 2008 prejela nacionalno

nagrado za mobilnost »Jabolko kakovosti«. Po nizki realizaciji izstopa Izobraževalni zavod Memory, ki je načrtoval izvedbo 38 SMP, izvedel pa jih je 18. V primerjavi z ostalimi institucijami je številka visoka, vendar ne moremo reči, da gre za primer dobre prakse, saj je analiza poročila pokazala, da je šlo vseh 18 študentov študijskega programa Komercialist istočasno za 2 tedna julija 2008 v Turčijo, kjer so opravljali prakso v istem turističnem podjetju. (Pomenljiv je tudi podatek, da se institucija na razpis v letu 2008 ni prijavila.)

- Skupaj se je mobilnosti udeležilo 174 študentov, od tega 74 moških (57,5 %) in 100 žensk (42,5 %).
- Povprečna starost študentov je bila 25 let. Povprečno starost dvigujejo študenti Izobraževalnega zavoda Memory, kjer je bila povprečna starost študentov 31 let (v razponu od 19 do 45 let).
- Povprečno mobilnost je trajala 3,6 meseca.
- Povprečna mesečna Erasmus dotacija je znašala 473,95 EUR.
- Povprečna skupna Erasmus dotacija na mobilnost je znašala 1728,30 EUR.
- Največ študentov je prakso opravljalo v manjših podjetjih (48,3 %), sledijo srednja velika (38,5 %) in velika podjetja (13,2 %).
- Prakso so opravljali na različnih področjih. Navajamo najpogostejša področja: namestitev in prehrana, profesionalne storitve in tehnična pomoč, posredovanje informacij in administrativna pomoč, različna področja kmetijstva, področje umetnosti, zabavništva in športa.
- Praktično usposabljanje študentov je bilo v 59,7 % primerih izvedeno v jeziku države gostiteljice in v 40,2 % primerih v tujem oziroma drugem jeziku kot je jezik države, kjer je bila praksa izvedena.
- Praktičnega usposabljanja se je udeležilo 42,5 % višješolskih študentov, 54,6% visokošolskih dodiplomskih študentov, 2,2 % študentov magistrskega študija in 0,6 % oz. 1 doktorski študent.
- Za opravljeno prakso so institucije 36,8 % študentom priznale ECTS kreditne točke, 63,3 % študentov ni bilo priznane nobene ECTS kreditnih točk.
- Jezikovne priprave s strani institucije, kjer so študenti opravljali praktično usposabljanje v 78,2 % ni bilo, ostalih 21,8 % študentov so imeli različne oblike jezikovne priprave.
- V katere države so študentje odhajali na mobilnost je navedeno v *tabeli 3*. Najpogosteje v Združeno kraljestvo, Španijo in Turčijo.
- Pred mobilnostjo za prakso je 24,7 % študentov že sodelovalo v Erasmus mobilnosti za študij.
- Za opravljeno mobilnost je 4,6 % študentov s strani matične institucije prejelo neko obliko potrdila o pridobljeni kvalifikaciji.

Mobilnost učnega osebja za poučevanje (STA):

- 97,9 % mobilnosti so izvedli visokošolski zavodi.
- 91,2 % mobilnosti so izvedle 3 javne univerze. Univerza v Mariboru je (gledano nominalno) izvedla mobilnosti v podobnem obsegu kot Univerza v Ljubljani, iz tega sklepamo, da mobilnost učnega osebja ni koriščena v potencialnem obsegu.
- Višje strokovne šole so izvedle le 17% (oz. 4 od 23) načrtovanih mobilnosti. Razlog zato je, da Zavod IRC ni realiziral nobene od načrtovanih 13 mobilnosti. Domnevamo, da je nizka realizacija povezana z definicijo, ki jo je uvedla Nacionalna agencija, da morajo biti zaposleni na instituciji v delovnem razmerju, ki ustreza Zakonu o delovnem razmerju (zaposleni za določen/nedoločen čas, polno ali delno).
- Skupaj se je mobilnosti udeležilo 194 zaposlenih – 59,2 % moških in 40,7 % žensk.
- Povprečna starost oseb, ki so se udeležili mobilnosti je 44 let.
- Povprečno je mobilnost trajala 6,2 dni.

- Povprečno število opravljenih ur predavanj na mobilnosti je 7,6.
- Povprečna Erasmus dotacija na mobilnost je znašala 688,67 EUR.
- Za 95 oz. 49 % predavateljev je bila to prva mobilnost, 104 predavatelji (51 %) so že bili na STA.
- V tujini so predavatelji poučevali v 66,8 % na dodiplomski stopnji, na drugi stopnji v 19,1 %, na stopnjah, ki vključujejo več ravni hkrati 8,8 %. Na skrajšanih programih so poučevali v 5,3 %.
- V katere države so predavatelji odhajali na mobilnost je navedeno v *tabeli 2*. Najpogosteje v Nemčijo, Avstrijo in Finsko.

Mobilnost zaposlenih za usposabljanje (STT):

- Če primerjamo načrtovano z realiziranim so bile višje strokovne šole z 87 % realizacijo uspešnejše od visokošolskih zavodov, ki so realizirali 64 % mobilnosti. Razlog vidimo v tem, da so nekatere višje strokovne šole v programskem obdobju 2000-2006 mobilnost za usposabljanje zaposlenih izvajale v okviru programa Leonardo da Vinci II.
- Skoraj polovico mobilnosti v visokem šolstvu je izvedla Univerza v Mariboru (23 mobilnosti oz. 49 %).
- Skupaj se je mobilnosti zaposlenih za usposabljanje udeležilo 80 oseb, od tega 20 moških (25 %) in 60 žensk (75 %).
- Povprečna starost oseb, ki so se udeležili mobilnosti, je 36,4 let.
- Povprečno je mobilnost trajala 6,1 dni.
- Povprečna Erasmus dotacija na mobilnost je znašala 755,76 EUR.
- Zaposleni so na usposabljanje v tujino v 70 (87,5 %) primerih odhajali na visokošolsko institucijo, v 10 (12,5 %) primerih pa v podjetje.
- Za 78 zaposlenih (97,5 %) je bila to prva mobilnost.
- Na usposabljanje so v večini odšli pedagoško osebje, sledijo zaposleni v mednarodnih službah in referatu.
- Na usposabljanju so se v največji meri udeleževali različnih delavnic in spremljanja dela kolegov (job shadowing).
- V katere države so zaposleni odhajali na usposabljanje je navedeno v *tabeli 2*. Najpogosteje v Španijo, Avstrijo in Finsko.

Tabela 2: Pregled števila študentov in zaposlenih iz tujine, ki so v pogodbenem letu 2007 prišli v Slovenijo

Zap.št.	Naziv zavoda	Realizirano št. mobilnosti			
		SMS	STA	STT	SKUPAJ
1	Univerza v Ljubljani	623	30	5	658
2	Univerza v Mariboru	228	32	9	269
3	Visoka šola za upravljanje in poslovanje Novo mesto		2		2
4	Univerza na Primorskem Università del Litorale	48	16	1	65
5	Univerza v Novi Gorici*	4	4		8
6	Ekonomška šola Novo mesto		1	1	2
7	Tehniški šolski center Kranj		3	2	5
8	Visoka poslovna šola Maribor			2	2
9	Mednarodna fakulteta za družbene in poslovne študije		1	1	2
10	Gea College -Visoka šola za podjetništvo	10	4	1	15
SKUPAJ		913	93	22	1.028

Vir: Končna poročila institucij, ki so v letu 2007 sodelovale v Erasmus individualni mobilnosti

Tabela 3: Pregled realizirane Erasmus individualne mobilnosti 2007 po državah

Država	SMS		SMP		STA		STT	
	št. mobilnosti	% v skupaj	št. mobilnosti	% v skupaj	št. mobilnosti	% v skupaj	št. mobilnosti	% v skupaj
Avstrija	99	9,7	17	9,8	17	8,8	7	8,8
Belgija	29	2,8	6	3,4	2	1,0		
Bolgarija	3	0,3			4	2,1		
Ciper								
Češka	57	5,6			6	3,1	1	1,3
Danska	40	3,9	1	0,6	3	1,5	1	1,3
Estonija	3	0,3	2	1,1	2	1,0	2	2,5
Finska	33	3,2	3	1,7	18	9,3	7	8,8
Francija	68	6,7	8	4,6	9	4,6	2	2,5
Grčija	18	1,8	7	4,0	3	1,5	2	2,5
Irska	6	0,6	9	5,2	2	1,0	3	3,8
Islandija	1	0,1			1	0,5		
Italija	68	6,7	17	9,8	10	5,2	6	7,5
Latvija	4	0,4						
Liechtenstein	1	0,1						
Litva	13	1,3			5	2,6	4	5,0
Luxembourg								
Madžarska	13	1,3	2	1,1	7	3,6		
Malta	1	0,1	1	0,6	1	0,5		
Nemčija	155	15,2	16	9,2	26	13,4	6	7,5
Nizozemska	48	4,7	1	0,6	4	2,1		
Norveška	4	0,4			2	1,0		
Poljska	47	4,6			10	5,2	3	3,8
Portugalska	79	7,7	14	8,0	14	7,2	5	6,3
Romunija			2	1,1	2	1,0	1	1,3
Slovaška	10	1,0			5	2,6		
Španija	154	15,1	23	13,2	15	7,7	16	20,0
Švedska	31	3,0	1	0,6	8	4,1	4	5,0
Turčija	14	1,4	20	11,5	7	3,6	5	6,3
Združeno kraljestvo	22	2,2	24	13,8	11	5,7	5	6,3
SKUPAJ	1021	100,0	174	100,0	194	100,0	80	100,0

Vir: Končna poročila institucij, ki so v letu 2007 sodelovale v Erasmus individualni mobilnosti

2. Erasmus Intenzivni programi (IP)

V letu 2008 so visokošolski zavodi prvič izvedli Erasmus intenzivne projekte (IP). Gre za pet IP-jev, ki so bili odobreni na razpisu programa VŽU za leto 2007. IP-je najlažje, najkrajše in najnatančnejše pojasnimo z izrazom »poletna šola«. Gre za programe, kjer se v partnerstvo povežejo visokošolski zavodi iz vsaj treh različnih držav nosilk EUC, ki skupaj sestavijo od 2 do 6 tedenski program predavanj in vaj, ki se ga udeležijo študentje in predavatelji različnih strok. V tako mednarodno pisani sestavi se z multidisciplinarnimi pristopi osredotočijo na strokovne vsebine, ki se v rednih univerzitetnih kurikulumih ne pojavljajo ali pa zgolj obrobno, so pa aktualne in odgovarjajo na izzive na evropski ravni in tako z novimi pristopi prispevajo k aktivni izmenjavi in širjenju novih znanj na novih področjih.

Tabela 4: Pregled realizacije Erasmus intenzivne programe izbranih na razpisu v letu 2007

Razpis	Št. prijav na razpis	Odobreno		Realizirano					
		Št. IP	SKUPAJ dodeljena sredstva v EUR	Št. IP	SKUPAJ končna sredstva v EUR	Št. študentov		Št. učiteljev	
						skupaj	od tega tuji	Skupaj	od tega tuji
2007	6	5	116.914,60	5	93.588,43	190	107	75	36